

II

(Akty prijaté podľa Zmluvy o ES/Zmluvy o Euratome, ktorých uverejnenie nie je povinné)

ROZHODNUTIA

KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 20. novembra 2008

o usmerneniach na účely systémov dohľadu nad zdravím zvierat založených na riziku ustanovených v smernici Rady 2006/88/ES

[oznámené pod číslom K(2008) 6787]

(Text s významom pre EHP)

(2008/896/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

ktoré sa majú vypracovať v súlade s postupom uvedeným v článku 10 ods. 4 uvedenej smernice.

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/88/ES z 24. októbra 2006 o zdravotných požiadavkách na živočíchy a produkty akvakultúry a o prevencii a kontrole niektorých chorôb vodných živočíchov⁽¹⁾, a najmä na jej článok 10 ods. 4,

keďže:

(1) Smernicou 2006/88/ES sa stanovujú minimálne kontrolné opatrenia, ktoré sa majú uplatňovať v prípade podozrenia na určité choroby vodných živočíchov alebo ich vypuknutia. Okrem toho sú v časti II prílohy IV k uvedenej smernici uvedené určité exotické a neexotické choroby.

(2) V článku 10 ods. 1 smernice 2006/88/ES sa stanovuje, že členské štáty majú zabezpečiť uplatňovanie systému dohľadu nad zdravím zvierat založeného na riziku na všetkých farmách a v chovných oblastiach mäkkýšov, ako je to vhodné pre príslušný typ produkcie. V takýchto systémoch sa majú zohľadniť usmernenia,

(3) Podľa smernice 2006/88/ES je cieľom systémov dohľadu nad zdravím zvierat zistiť zvýšenú mortalitu na všetkých farmách a v chovných oblastiach mäkkýšov, ako je to vhodné pre príslušný typ produkcie, ako aj zistiť choroby uvedené v časti II prílohy IV k uvedenej smernici na farmách a v chovných oblastiach mäkkýšov, v ktorých sa nachádzajú druhy vnímavé na tieto choroby. Okrem toho, podľa časti B prílohy III k smernici 2006/88/ES je cieľom inšpekcií vykonávaných ako súčasť takýchto systémov aj poskytovanie poradenstva prevádzkovateľom podnikov akvakultúrnej produkcie v otázkach zdravia vodných živočíchov a v prípade potreby vykonanie potrebných veterinárnych opatrení.

(4) V dôsledku rôznorodosti odvetvia akvakultúry v Spoločenstve sa systémy dohľadu nad zdravím zvierat založené na riziku musia prispôbiť štruktúre tohto odvetvia a zdravotnému stavu živočíchov v každom členskom štáte. Usmernenia, ktoré majú zohľadniť členské štáty na účely takýchto systémov, by sa preto mali obmedziť na poskytovanie všeobecného usmernenia.

(5) Preto je vhodné v tomto rozhodnutí ustanoviť usmernenia, ktoré sa majú zohľadňovať na účel systémov dohľadu nad zdravím zvierat založených na riziku.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 24.11.2006, s. 14.

- (6) Opatrenia ustanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat,

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

V Bruseli 20. novembra 2008

Článok 1

Usmernenia, ktoré sa majú zohľadniť na účely systémov dohľadu nad zdravím zvierat založených na riziku ustanovených v článku 10 ods. 1 smernice 2006/88/ES, sú uvedené v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Za Komisiu
Androulla VASSILIOU
členka Komisie

PRÍLOHA

USMERNENIA, KTORÉ SA MAJÚ ZOHLADNIŤ NA ÚČELY SYSTÉMOV DOHLADU NAD ZDRAVÍM ZVIERAT ZALOŽENÝCH NA RIZIKU USTANOVENÝCH V ČLÁNKU 10 ODS. 1 SMERNICE 2006/88/ES**1. Účel týchto usmernení**

Účelom týchto usmernení je poskytnúť členským štátom usmernenie k systémom dohľadu nad zdravím zvierat založeným na riziku, ktoré sú ustanovené v článku 10 ods. 1 smernice 2006/88/ES („systémy dohľadu nad zdravím zvierat založené na riziku“).

2. Obsah inšpekcí**2.1. KONTROLA ZÁZNAMOV A KLINICKÉ VYŠETRENIA**

Každá inšpekcia farmy alebo chovnej oblasti mäkkýšov by mala pozostávať z analýzy záznamov stanovených v článku 8 smernice 2006/88/ES, pričom osobitná pozornosť by sa mala venovať záznamom o mortalite, aby bolo možné posúdiť súhrnné záznamy farmy alebo chovnej oblasti mäkkýšov týkajúce sa ich zdravotného štatútu.

Mal by sa skontrolovať reprezentatívny výber všetkých epidemiologických jednotiek.

Mal by sa klinicky vyšetriť reprezentatívny výber nedávno zomretých a umierajúcich živočíchov akvakultúry, ak je k dispozícii, a to externe aj interne, z hľadiska hlavných patologických zmien. Toto vyšetrenie by sa malo zamerať najmä na zistenie akejkoľvek nákazy chorobou uvedenou v časti II prílohy IV k smernici 2006/88/ES („choroba uvedená na zozname“).

Ak výsledok tohto vyšetrenia vedie k podozreniu na výskyt takejto choroby, živočíchov akvakultúry na farme alebo v chovnej oblasti mäkkýšov by sa mali podrobiť laboratórnemu vyšetreniu.

Podrobné pravidlá týkajúce sa opatrení, ktoré sa majú prijať v prípadoch podozrenia a/alebo potvrdenia choroby uvedenej na zozname, sú uvedené v kapitole V smernice 2006/88/ES.

2.2. ODBER VZORIEK A LABORATÓRNE VYŠETRENIE

Odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie nie je vo všetkých prípadoch nevyhnutný. Pri stanovení, či je odber vzoriek nevyhnutný, by sa mali zohľadniť informácie získané pri kontrole záznamov farmy alebo chovnej oblasti mäkkýšov a pri kontrole živočíchov akvakultúry, ako aj ďalšie príslušné informácie.

3. Voľba medzi príslušným orgánom, súkromnými veterinármi a ďalšími kvalifikovanými zdravotnými službami pre vodné živočíchov, ktoré majú vykonať inšpekcie

Členské štáty by mali stanoviť, či inšpekcie, ktoré sú súčasťou systémov dohľadu nad zdravím zvierat založených na riziku, má vykonať príslušný orgán, alebo či by sa ich vykonanie malo povoliť aj súkromným veterinárom alebo ďalším kvalifikovaným zdravotným službám pre vodné živočíchov.

4. Frekvencia inšpekcí

V časti B prílohy III k smernici 2006/88/ES sú uvedené odporúčané frekvencie inšpekcí fariem a chovných oblastí mäkkýšov. Tieto frekvencie podmieňujú dva faktory:

a) zdravotný štatút príslušného členského štátu, zóny alebo priestoru, pokiaľ ide o neexotické choroby uvedené v časti II prílohy IV k uvedenej smernici („neexotické choroby uvedené na zozname“);

b) úroveň rizika farmy alebo chovnej oblasti mäkkýšov, pokiaľ ide o nakazenie sa chorobami a šírenie chorôb.

5. Zdravotný štatút fariem a chovných oblastí mäkkýšov

V časti B prílohy III k smernici 2006/88/ES sa rozlišuje medzi týmito kategóriami zdravotného štatútu:

- Kategória I
- a) Vyhlásená za oblasť bez výskytu chorôb v súlade s článkom 49 ods. 1 písm. a) alebo b) alebo článkom 50 ods. 1 písm. a) alebo b) smernice 2006/88/ES. Takýto štatút sa stanovuje na základe toho, že:
 - i) žiadny z druhov vnímavých na danú(-é) chorobu(-y) sa nenachádza v členskom štáte, zóne alebo priestore, a prípadne ani vo vodných zdrojoch členského štátu, zóny alebo priestoru, alebo
 - ii) je známe, že patogén nie je v členskom štáte, zóne ani priestore schopný prežiť, a prípadne ani vo vodných zdrojoch uvedeného členského štátu, zóny alebo priestoru.
 - b) Vyhlásená za oblasť bez výskytu chorôb v súlade s článkom 49 ods. 1 písm. c) alebo článkom 50 ods. 1 písm. c) smernice 2006/88/ES. Tento štatút je založený na cieľnom dohľade, ktorý je v súlade s podmienkami uvedenými v časti II prílohy V k smernici 2006/88/ES.
- Kategória II
- Nevyhlásená za oblasť bez výskytu chorôb, ale podlieha programu dohľadu schválenému v súlade s článkom 44 ods. 1 smernice 2006/88/ES.
- Kategória III
- Nie je známa infekcia, ale nepodlieha programu dohľadu na dosiahnutie štatútu bez výskytu chorôb.
- Kategória IV
- Je známa infekcia, ale podlieha eradikačnému programu schválenému v súlade s článkom 44 ods. 2 smernice 2006/88/ES.
- Kategória V
- Je známa infekcia. Podlieha minimálnym kontrolným opatreniam ustanoveným v kapitole V smernice 2006/88/ES.

V prípade potreby sa inšpekcie vykonávajú v rámci systému dohľadu nad zdravím zvierat založenom na riziku môžu spojiť s:

- a) inšpekciami vykonávanými v rámci programov dohľadu alebo eradikačných programov, ktoré boli schválené v súlade so smernicou 2006/88/ES (v prípade zón alebo priestorov spadajúcich do kategórie II alebo IV);
- b) akýmkoľvek dohľadom vykonávaným s cieľom zachovať štatút oblasti bez výskytu chorôb [v prípade zón alebo priestorov spadajúcich do kategórie I – vyhlásených za oblasť bez výskytu chorôb v súlade s článkom 49 ods. 1 písm. a) alebo b) alebo článkom 50 ods. 1 písm. a) alebo b) smernice 2006/88/ES];
- c) akýmkoľvek dohľadom vykonávaným ako súčasť kontrolných opatrení podľa kapitoly V smernice 2006/88/ES (v prípade zón alebo priestorov spadajúcich do kategórie V).

Pri vypracovaní systémov dohľadu nad zdravím živočíchov založených na riziku by členské štáty mali zohľadniť tieto skutočnosti:

- a) v prípade fariem alebo chovných oblastí mäkkýšov nachádzajúcich sa v oblastiach, ktoré majú zdravotný štatút spadajúci do kategórií II a IV, je frekvencia inšpekcií vyžadovaná v programoch dohľadu a eradikačným programoch schválených v súlade so smernicou 2006/88/ES vyššia ako frekvencia odporúčaná v časti B prílohy III k tejto smernici; preto nie je nevyhnutné, aby členské štáty stanovili pre farmy a chovné oblasti mäkkýšov nachádzajúce sa v oblastiach, na ktoré sa vzťahujú takéto programy, osobitné požiadavky týkajúce sa frekvencie inšpekcií;
- b) potreba, aby členské štáty stanovili osobitné požiadavky na frekvenciu inšpekcií v rámci systému dohľadu nad zdravím živočíchov založenom na riziku, existuje najmä v prípade fariem alebo chovných oblastí mäkkýšov nachádzajúcich sa v oblastiach, ktoré majú zdravotný štatút spadajúci do kategórií I, III a V, v závislosti od konkrétnych okolností a vnútroštátnych opatrení;

- c) mala by sa zohľadniť skutočnosť, že farma alebo chovná oblasť mäkkýšov môže mať odlišný zdravotný štatút, pokiaľ ide o rôzne choroby; to sa môže stať v prípade fariem a chovných oblastí mäkkýšov chovajúcich druhy, ktoré sú vnímavé na viac ako jednu z neexotických chorôb uvedených na zozname ⁽¹⁾.

6. Stanovenie úrovne rizika fariem a chovných oblastí mäkkýšov

6.1. ÚVOD

Úroveň rizika fariem a chovných oblastí mäkkýšov sa líši nielen medzi oblasťami, ktoré majú rozdielny zdravotný štatút, ale aj v rámci oblastí s rovnakým zdravotným štatútom ⁽²⁾.

V oddiele 6.2 sa poskytuje usmernenie týkajúce sa rizikových faktorov, ktoré sa majú zohľadniť pri stanovení úrovne rizika fariem a chovných oblastí mäkkýšov.

V oddiele 6.3 je uvedený vzor, ktorý možno použiť na klasifikáciu fariem a chovných oblastí mäkkýšov ako fariem a oblastí s vysokou, strednou alebo nízkou úrovňou rizika. Členské štáty môžu na stanovenie úrovne rizika fariem a chovných oblastí mäkkýšov použiť aj iné vzory, ak sa takéto vzory považujú v danej situácii za vhodnejšie.

Tieto usmernenia neposkytujú informácie týkajúce sa spôsobu, akým by členské štáty mali použiť vzor uvedený v oddiele 6.3. Členské štáty môžu:

- a) použiť tento vzor pre každú individuálnu farmu a chovnú oblasť mäkkýšov na stanovenie jej individuálnej úrovne rizika alebo
- b) použiť vzor na katalogizáciu rôznych typov fariem a chovných oblastí mäkkýšov na svojom území a na tomto základe vymedziť, ktoré kategórie fariem a chovných oblastí mäkkýšov by sa mali považovať za farmy a oblasti s nízkou, strednou alebo vysokou úrovňou rizika.

6.2. RIZIKOVÉ FAKTORY

Pri stanovení úrovne rizika farmy alebo chovnej oblasti mäkkýšov je dôležité široké spektrum faktorov. Takéto faktory zahŕňajú tieto činitele, ale neobmedzujú sa iba na ne:

- a) priame šírenie choroby prostredníctvom vody;
- b) presuny živočíchov akvakultúry;
- c) typ produkcie;
- d) druhy chovaných živočíchov akvakultúry;
- e) systém biologickej bezpečnosti, vrátane odbornosti a odbornej prípravy pracovníkov;
- f) hustota fariem a chovných oblastí mäkkýšov a spracovateľských podnikov v oblasti okolo príslušnej farmy alebo chovnej oblasti mäkkýšov;
- g) blízkosť fariem a chovných oblastí mäkkýšov s nižším zdravotným štatútom k príslušnej farme alebo chovnej oblasti mäkkýšov;
- h) súhrnný záznam príslušnej farmy alebo chovnej oblasti mäkkýšov týkajúci sa zdravotného štatútu a iných fariem a chovných oblastí mäkkýšov nachádzajúcich sa v oblasti;

⁽¹⁾ Napríklad farma, na ktorej sa chová pstruh dúhový, by mohla byť farmou bez výskytu infekčnej anémie lososov (kategória I), mohla by spadať do kategórie II (na základe schváleného programu dohľadu), pokiaľ ide o vírusovú hemoragickú septikémiu, a mohla by mať neznámy štatút, pokiaľ ide o infekčnú hematopoetickú nekrozu (kategória III).

⁽²⁾ Napríklad farma, ktorá je vyhlásená za farmu bez výskytu neexotickej choroby uvedenej v zozname, spravidla predstavuje nízke riziko šírenia takejto choroby. Farma chovajúca svoje vlastné mláďatá však predstavuje oveľa nižšie riziko ako farma nakupujúca všetky svoje mláďatá od jedného alebo viacerých rôznych dodávateľov.

- i) výskyt patogénov chorôb medzi voľne žijúcimi vodnými živočíchmi v oblasti okolo príslušnej farmy alebo chovnej oblasti mäkkýšov;
- j) riziko, ktoré predstavujú činnosti človeka v blízkosti príslušnej farmy alebo chovnej oblasti mäkkýšov ⁽¹⁾;
- k) dravce alebo vtáky s prístupom na príslušnú farmu alebo do chovnej oblasti mäkkýšov.

Používanie komplexného systému posudzovania úrovni rizika fariem a chovných oblastí mäkkýšov, ktorý zohľadňuje všetky príslušné rizikové faktory, môže zabezpečiť presnú klasifikáciu fariem a chovných oblastí mäkkýšov podľa ich úrovne rizika. Takýto systém však môže byť časovo náročný a neefektívny z hľadiska nákladov. Okrem toho zváženie rôznych faktorov s cieľom posúdiť celkové riziko je komplikovaný proces.

Vzhľadom na ťažkosti s používaním komplexného systému na klasifikáciu fariem a chovných oblastí mäkkýšov podľa ich úrovne rizika je vo väčšine prípadov vhodné zamerať sa na tieto rizikové faktory:

- a) priame šírenie choroby prostredníctvom vody a v dôsledku geografickej blízkosti fariem a chovných oblastí mäkkýšov;
- b) presuny živočíchov akvakultúry.

Tieto dva rizikové faktory sú závažné bez ohľadu na typ produkcie, druh živočíchov akvakultúry chovaných na farme alebo v chovnej oblasti mäkkýšov a príslušné choroby.

6.3. VZOR NA STANOVENIE ÚROVNE RIZIKA FARIEM A CHOVNÝCH OBLASTÍ MÄKKÝŠOV

Tento vzor na stanovenie úrovne rizika (vysoká/stredná/nízka) fariem alebo chovných oblastí mäkkýšov obsahuje tri kroky:

krok I: aproximácia pravdepodobnosti nakazenia sa chorobu na farme alebo v chovnej oblasti mäkkýšov;

krok II: aproximácia pravdepodobnosti šírenia choroby z farmy alebo chovnej oblasti mäkkýšov;

krok III: kombinácia odhadov úrovni rizika vyplývajúcich z krokov I a II.

Krok I

Aproximácia pravdepodobnosti nakazenia sa chorobou na farme alebo v chovnej oblasti mäkkýšov

Pravdepodobnosť nakazenia sa chorobou prostredníctvom vody a v dôsledku geografickej blízkosti fariem a chovných oblastí mäkkýšov	Pravdepodobnosť nakazenia sa chorobou prostredníctvom presunov živočíchov akvakultúry	Úroveň rizika
vysoká	vysoká	vysoká
vysoká	nízka	stredná
nízka	vysoká	stredná
nízka	nízka	nízka

⁽¹⁾ Napríklad dopravné trasy, prístavy (odpadové vody), rybolov.

Krok II

Aproximácia pravdepodobnosti šírenia choroby z farmy alebo chovnej oblasti mäkkýšov

Pravdepodobnosť šírenia choroby prostredníctvom vody a v dôsledku geografickej blízkosti fariem a chovných oblastí mäkkýšov	Pravdepodobnosť šírenia choroby prostredníctvom presunov živočíchov akvakultúry	Úroveň rizika
vysoká	vysoká	vysoká
vysoká	nízka	stredná
nízka	vysoká	stredná
nízka	nízka	nízka

Krok III

Kombinácia odhadov úrovni rizika vyplývajúcich z krokov I a II

Krok I Pravdepodobnosť nakazenia sa chorobou	vysoká	S	V	V
	stredná	N	S	V
	nízka	N	N	S
		nízka	stredná	vysoká
Krok II Pravdepodobnosť šírenia choroby				

6.4. ÚROVEŇ RIZIKA PRE URČITÉ FARMY A CHOVNÉ OBLASTI MÄKKÝŠOV SPADAJÚCE POD ZDRAVOTNÝ ŠTATÚT KATEGÓRIE I

Farmy a chovné oblasti mäkkýšov, ktoré nechovajú druhy vnímavé na akúkoľvek z neexotických chorôb uvedených na zozname, alebo v prípade ktorých je známe, že príslušný patogén nie je schopný prežiť v členskom štáte, zóne alebo priestore, a prípadne v jeho vodných zdrojoch, sa podľa časti B prílohy III k smernici 2006/88/ES môžu všetky považovať za farmy a oblasti s nízkou úrovňou rizika. Preto v podstate nie je nevyhnutné, aby systém dohľadu nad zdravím zvierat založený na riziku obsahoval rôzne frekvencie inšpekcii.

Tieto farmy a chovné oblasti mäkkýšov však môžu mať odlišné úrovne rizika, pokiaľ ide o nakazenie sa neexotickými chorobami uvedenými na zozname alebo novými chorobami a šírenie týchto chorôb. Členské štáty preto môžu klasifikovať tieto farmy a chovné oblasti mäkkýšov podľa ich úrovne rizika a tým odlišovať ich úroveň dohľadu a inšpekcie. Pri tomto postupe môžu členské štáty zohľadniť aj potrebu optimalizovať využívanie zdrojov.

6.5. APROXIMÁCIA PRAVDEPODOBNOTI NAKAZENIA SA CHOROBU A ŠÍRENIA CHOROBY PROSTREDNÍCTVOM VODY A V DÔSLEDKU GEOGRAFICKEJ BLÍZKOSTI FARIEM A CHOVNÝCH OBLASTÍ MÄKKÝŠOV

6.5.1. Úvod

Farmy a chovné oblasti mäkkýšov majú nízke riziko nakazenia sa chorobou a nízke riziko jej šírenia, ak sa zdroje a odtok vody alebo vodné prostredie, v ktorom sa nachádza farma alebo chovná oblasť mäkkýšov, môžu považovať za oblasti poskytujúce určitú úroveň ochrany pred zavlečením a šírením patogénov chorôb. Riziko nakazenia sa chorobou a riziko šírenia choroby na farmu a z farmy alebo z chovnej oblasti a do chovnej oblasti prostredníctvom vody a v dôsledku geografickej blízkosti fariem a chovných oblastí mäkkýšov sa značne líši⁽¹⁾.

Vo vzore uvedenom v oddiele 6.3 sa rozlišuje iba medzi vysokou a nízkou pravdepodobnosťou šírenia chorôb prostredníctvom vody a v dôsledku geografickej blízkosti fariem a chovných oblastí mäkkýšov.

V tomto oddiele sú uvedené príklady situácií, ktoré možno považovať za situácie predstavujúce nízku pravdepodobnosť nakazenia sa chorobou a šírenia choroby prostredníctvom vody a v dôsledku geografickej blízkosti fariem a chovných oblastí mäkkýšov.

⁽¹⁾ Napríklad od krytého recirkulačného systému zásobovaného vodou z vrtu a v ktorom sa odtoková voda dezinfikuje (veľmi nízke riziko) po farmu s morskými klieťkami s veľkým počtom fariem v jej blízkosti (veľmi vysoké riziko).

Zoznam príkladov uvedený v tomto oddiele nie je úplný. Preto by sa nemalo usudzovať, že farmy a chovné oblasti mäkkýšov, ktorých sa netýka ani jeden z týchto príkladov, predstavujú vysokú pravdepodobnosť nakazenia sa chorobami alebo šírenia chorôb.

6.5.2. *Príklady nízkeho rizika nakazenia sa chorobou prostredníctvom vody a v dôsledku geografickej blízkosti fariem a chovných oblastí mäkkýšov:*

- a) farmy a chovné oblasti mäkkýšov zásobované vodou z vrtu alebo prameňa;
- b) farmy a chovné oblasti mäkkýšov zásobované vodou, ktorá sa dezinfikuje alebo upravuje s cieľom zabrániť zavlečeniu patogénov;
- c) farmy a chovné oblasti mäkkýšov zásobované vodou z akéhokoľvek iného vodného zdroja, ktoré:
 - i) nie sú spojené s farmami alebo chovnými oblasťami mäkkýšov alebo spracovateľskými podnikmi, ktoré chovajú alebo spracúvajú druhy vnímavé na tie isté choroby ako druhy chované na príslušnej farme alebo v chovnej oblasti mäkkýšov;
 - ii) neobsahujú voľne žijúce vodné živočíchy patriace medzi vnímavé druhy;
- d) vnútrozemské vodné nádrže vrátane rybníkov a jazier, ktoré sú izolované od iných vodných zdrojov; pri stanovení, či by sa vodná nádrž mala považovať za izolovanú, by sa mali zohľadniť sezónne zmeny, medzi ktoré patrí možnosť kontaktu s inými vodnými zdrojmi v dôsledku povodní;
- e) pobrežné farmy a chovné oblasti mäkkýšov, ktoré sú bezpečnou vzdialenosťou chránené pred inými farmami a chovnými oblasťami mäkkýšov a pred spracovateľskými podnikmi, ktoré chovajú alebo spracúvajú druhy vnímavé na rovnaké choroby ako druhy chované na príslušnej farme alebo v chovnej oblasti mäkkýšov; to, čo by malo predstavovať bezpečnú vzdialenosť, musí stanoviť príslušný orgán, pričom musí zohľadniť faktory, medzi ktoré patrí schopnosť príslušných patogénov prežiť v otvorených vodách, vodné toky a dĺžka prílívov.

6.5.3. *Príklady nízkeho rizika šírenia choroby prostredníctvom vody a v dôsledku geografickej blízkosti fariem a chovných oblastí mäkkýšov:*

- a) farmy a chovné oblasti mäkkýšov, ktoré nevypúšťajú vodu do prírodných vodných tokov ⁽¹⁾;
- b) farmy a chovné oblasti mäkkýšov, ktoré dezinfikujú alebo iným spôsobom upravujú vypúšťanú vodu, aby zabránili šíreniu patogénov;
- c) farmy a chovné oblasti mäkkýšov, ktoré vypúšťajú svoju vodu do verejnej kanalizačnej siete, za predpokladu, že systém verejnej kanalizácie používa nejakú formu úpravy odpadovej vody, ak sa však odpadová voda vypúšťa do prírodných vodných ciest bez akejkoľvek úpravy, takéto farmy a chovné oblasti mäkkýšov by sa nemali považovať za farmy a oblasti s nízkou pravdepodobnosťou rizika;
- d) farmy a chovné oblasti mäkkýšov, ktoré nevypúšťajú odpadovú vodu do vôd s akvakultúrnymi alebo voľne žijúcimi živočíchmi patriacimi medzi druhy, ktoré sú vnímavé na príslušnú(-é) chorobu(-y) uvedenú(-é) na zozname;
- e) vnútrozemské vodné nádrže vrátane rybníkov a jazier, ktoré sú izolované od iných vodných zdrojov; pri stanovení toho, či by sa vodná nádrž mala považovať za izolovanú, by sa mali zohľadniť sezónne zmeny, medzi ktoré patrí možnosť kontaktu s inými vodnými zdrojmi v dôsledku povodní;
- f) pobrežné farmy a chovné oblasti mäkkýšov, ktoré sú chránené bezpečnou vzdialenosťou pred inými farmami a chovnými oblasťami mäkkýšov, ktoré chovajú druhy vnímavé na tie isté choroby ako druhy chované na príslušnej farme alebo v chovnej oblasti mäkkýšov; to, čo by malo predstavovať bezpečnú vzdialenosť, musí stanoviť príslušný orgán, pričom musí zohľadniť faktory, medzi ktoré patrí schopnosť príslušných patogénov prežiť v otvorených vodách, vodné toky a dĺžka prílívov.

⁽¹⁾ Napríklad: vnútrozemské farmy, ktoré odvádzajú svoju odtokovú vodu do zeme alebo na polia.

6.6. APROXIMÁCIA PRAVDEPODOBNOTI NAKAZENIA SA CHOROBOU A ŠÍRENIA CHOROBY PROSTREDNÍCTVOM PRESUNOV ŽIVOČÍCHOV AKVAKULTÚRY

6.6.1. Úvod

Presuny živých živočíchov akvakultúry na farmy a do chovných oblastí mäkkýšov a mimo nich sú veľmi dôležitým prostriedkom prenosu choroby.

Pri posudzovaní tohto faktora by sa mali hodnotiť tieto skutočnosti:

- a) miesto pôvodu živočíchov akvakultúry;
- b) počet živočíchov akvakultúry dodaných na farmu alebo do chovnej oblasti mäkkýšov;
- c) počet rôznych dodávateľov živočíchov akvakultúry;
- d) frekvencia presunov živočíchov akvakultúry na farmy a do chovných oblastí mäkkýšov a mimo nich.

Vo vzore uvedenom v oddiele 6.3 sa odporúča iba to, aby sa farmy zoskupili podľa ich vysokého alebo nízkeho rizika nakazenia sa chorobou a šírenia choroby prostredníctvom presunov živočíchov akvakultúry. Na účely tohto vzoru preto stačí iba zohľadniť, či je farma alebo chovná oblasť mäkkýšov zásobovaná živými živočíchmi akvakultúry (vrátane ikier) alebo nimi zásobuje iné farmy a oblasti, a miesto pôvodu týchto živočíchov.

V tomto oddiele sú uvedené príklady situácií, ktoré možno považovať za situácie predstavujúce nízke riziko nakazenia sa chorobou alebo šírenia choroby prostredníctvom presunov živočíchov akvakultúry.

Zoznam príkladov uvedený v tomto oddiele nie je úplný. Preto by sa nemalo usudzovať, že farmy a chovné oblasti mäkkýšov, ktorých sa netýka ani jeden z týchto príkladov, predstavujú vysoké riziko nakazenia sa chorobou alebo šírenia choroby.

6.6.2. Príklady malej pravdepodobnosti nakazenia sa chorobou prostredníctvom dodania živočíchov akvakultúry na farmy a do chovných oblastí mäkkýšov:

- a) farmy a chovné oblasti mäkkýšov, ktoré sú sebestačné, pokiaľ ide o ikry alebo mláďatá (!);
- b) prípady, keď sa živočíchy akvakultúry dodávajú iba zo zón alebo priestorov bez výskytu chorôb. V prípade fariem so zdravotným štatútom kategórie III a V na základe existujúcich právnych predpisov Spoločenstva neexistuje žiadna požiadavka, že živočíchy akvakultúry sa majú dodávať zo zón alebo priestorov bez výskytu chorôb, a skutočnosť, že si farma vyberá, či získa svoje živočíchy zo zóny alebo priestoru bez výskytu chorôb, odlišuje farmu od iných fariem v tej istej kategórii zdravotného štatútu. Farmy so zdravotným štatútom kategórie I by mali získavať živočíchy iba z miesta pôvodu bez výskytu chorôb. V prípade týchto fariem by sa preto namiesto toho malo vyžadovať, aby sa živočíchy dodávali buď z tej istej zóny bez výskytu chorôb alebo aby mala farma iba obmedzený počet dodávateľov živočíchov akvakultúry;
- c) prípady, keď sa dodávajú voľne žijúce vodné živočíchy vypustené z karantény a určené na ďalší chov;
- d) prípady, keď sa dodávajú dezinfikované ikry; to platí iba vtedy, ak vedecké dôkazy alebo praktické skúsenosti preukázali, že dezinfekciou sa účinne znižuje riziko prenosu chorôb na prijateľnú úroveň, pokiaľ ide o choroby uvedené na zozname, na ktoré sú vnímavé druhy na farme alebo v oblasti mäkkýšov.

6.6.3. Príklady malej pravdepodobnosti šírenia choroby prostredníctvom dodávky živočíchov akvakultúry na farmy alebo do chovných oblastí mäkkýšov:

- a) farmy a chovné oblasti mäkkýšov, ktoré nedodávajú žiadne živočíchy určené na ďalší chov, premiestnenie alebo obnovu zásob;
- b) farmy chovajúce ryby, ktoré dodávajú iba dezinfikované ikry; to platí iba vtedy, ak vedecké dôkazy alebo praktické skúsenosti preukázali, že dezinfekciou sa účinne znižuje riziko prenosu chorôb na prijateľnú úroveň, pokiaľ ide o exotické a neexotické choroby uvedené na zozname, na ktoré sú vnímavé druhy na farme.

(!) To by mohol byť prípad fariem chovajúcich ryby, ktoré chovajú svoje vlastné zásoby chovných rýb, a fariem pre chovajúcich mäkkýše a chovných oblastí mäkkýšov, v ktorých je chov založený na prirodzenom získavaní lariev.